

SOMOGYI JÁNOS ALEZREDES: A PRT MŰKÖDÉSÉNEK TAPASZTALATAI A KONTINGENSPARANCSNOK SZEMSZÖGÉBŐL

Először egy missziómat szeretném megemlíteni, amely nagyon fontos volt a PRT parancsnoki tevékenységem szempontjából. 2010 és 2011 között az RC NORTH Hadműveleti Főnökségen szolgáltam, mint tervező főnök. Tehát annyival könnyebb volt a munkám, hogy ismertem a német törzsmunkát, a vezető nemzet követelményeit, a műveleti területet és ezeket kiválóan lehetett illeszteni a PRT tervezési és műveleti koordinációs tevékenységéhez.

Az első parancsnoki meghallgatásom alatt szóba került az, amiről itt, előttem már többen szóltak, a nemzeti korlátozások miatti CIMIC- központú megítélése a PRT-nak. Mivel a vezető nemzet álláspontja szerint kevesebb a művelet, több a CIMC tevékenység és ez nem nagyon tetszett ez a német kollegáknak.

Én akkor megkérdeztem Pfeffer Vezérőrnagy Urat, hogy mielőtt bele fognánk ebbe a témába, lenne egy megjegyzésem, ha megengedi. Az átfogó megközelítés alapján, ha mi határozzuk meg a Baglan tartományban, az ideiglenes műveleti területket és azok prioritását, ha mi szolgáltunk felderítő információkat ezekről a területekről, ha a PRT kezdi a civil környezet előkészítését, ha a PRT tevékenysége és felelőssége jelenik meg az RC NORTH vagy az alárendeltségébe tartozó manőver erő műveleti tervében mint a Műveletek Utáni Rendezési Terv felelőse, és nekünk kell visszamenni arra a területre, hogy az elért eredményeket programokkal stabilizáljuk, miután a manővererők levonultak, akkor miért nem veszünk részt a műveletekben? . Továbbá a PRT folyamatosan nyitva van a különböző in extremis támogatásra, ami azt jelenti, ha a szövetségesek bajban kerülnek, küldjük a fegyveres erőinket, az egészségügyi szolgáltatás elérhető, mindezen tényeknek a függvényében, akkor hogyan beszélhetünk arról, hogy a PRT nem vesz részt a műveletekben? Milyen alapon? A legtöbb stabilizálási feltétel a kialakításában, továbbvitelében részt vállal a PRT, amely erre a tartományra vonatkozik. Ekkor azt mondta a Vezérőrnagy Úr, hogy igen, ez valóban így van. Tehát nem csak az a műveletekben való részvétel, ha lövész katonát küldünk egy adott területre. Vagyis ezt összefüggéseiben kell látni, és fel is kellett hívni a figyelmüket az RC NORTH tervezőinek, hogy ebben a komplexitásban vizsgálják a dolgokat. Ruszin ezredes úr beszélt arról, hogy természetesen ezen műveleti tervek, amelyet az afgán, illetve a Combined Forces tehát az afgán és a szövetséges erők hajtottak végre, nem a tervezésben, hanem a tervezés moderálásába vett részt a PRT minden esetben, és ezt az RC NORTH-nak is a tudomására kellett hozni. Miután megértették el is fogadták, és ezektől kezdett változni a PRT megítélése. Ezt erősítette még tovább, hogy a PRT több időt töltött a tábor falain kívül, mint azon belül. A lehetőségeinken belül mindenütt ott voltunk. Mindenütt a jobbítási szándékával voltunk ott.

Előadásomban mindenképpen meg kell említenem a műveleti környezetet. E nélkül, ahogy a Romolusz is jelentette, nem tudjuk a dolgokat a reálishoz közeli módon vizsgálni. Hiszen minden PRT más lehetőségekkel teljesítette a feladatát. Semmiképpen nem szabad elfelejte-

nünk és elvinnünk az előző PRT-ktől azt, hogy ez egy folyamatos értékeremtő tevékenység, amelyben a parancsnokok is, a kulcsszereplők is egymástól tanultak. Tehát mindenki vitte tovább az előző értékeket, semmi olyan dolog nem került felszámolásra, ami a feladat végrehajtása szempontjából fontos, hasznos.

A PRT küldetése és evolúciója, amelyekről mindenképp szeretnék beszélni, hiszen nagyon nagy befolyással és hatással voltak a PRT-12 lehetőségeire. Milyen kihívásokkal találkoztunk a biztonsági környezet függvényében, a teljesített feladatok vonatkozásában? Ki kell emelnem az együttműködőket, habár a Romolusz már beszélt róla. De egy kis adalékkal szeretném kiegészíteni, hogy mekkora jelentőséggel bírt a táborban lévő és a táboron kívüli együttműködők összekovácsolása, integrálása a PRT tevékenységébe, feladatrendszerébe. Milyen kockázati tényezők befolyásolták a munkát? Voltak sikerek és természetesen voltak problémák is. Én mindenképp szeretnék beszélni olyan problémákról, amelyekkel szembetalálkoztunk. Mert ezek is hozzátartoztak ahhoz, hogy ne kövessük el ezeket újra, és beépítsük azokba a tapasztalatokba, amelyek a hadművelleti területéről jönnek, és a következő felkészülő kontingens érdekeit szolgálják. Például a szabadság nélküli szolgálat, ezt kiemelten fontosnak tartom a PRT 12 életében, hiszen ez volt az első kontingens, ami hét és fél hónapig szabadság nélkül teljesítette a feladatát.

Meghatározó volt az a művelési környezet, amellyel találkoztunk Baghlan tartományban. Ennek elemzését egy kicsit korábban kezdeném nagyon gyorsan, csak felfrissítés kedvéért. 2010 novemberében, amikor az Északi Régió Parancsnokságán, a J3-nál szolgáltam akkor indult meg egy átfogó művelet, az Operation Javid és az azt követő NAWRUZ. Ezt a két nagy volumenű művelet - ahol 1500-2000 katona és rendőr került bevonásra - egy hónapos komplex intel előkészítés után, kisöpörte a Shabuddin- háromszöget, Dande Ghorit, és összszárta a Kunduz-Baghlan folyosót, amit évekig előtte nem sikerült elérni. Ez új lehetőségeket adott, nemcsak a magyar PRT-nak, hanem a más szereplőknek is. Szervezetek, akik stabilizációs, és fejlesztési programokat próbáltak vinni a tartományba, de a biztonsági környezet miatt nem tudták azokat megvalósítani, azok részéről ismét megnőtt az érdeklődés. És ez volt az a momentum, amit a Huszár tábornok úr is említett, hogy már a PRT-10 idején felismerésre került, hogy most lehet menni, most el lehet jutni azokra a helyekre, ahova eddig nem tudtunk eljutni, vagy - valljuk be őszintén - nem mertünk elmenni.

Mindenképp felgyorsult a művelési tempó. Ezt az RC NORTH is érezte, ahogy az Újjáépítési Csoport lendületét és ennek eredményét is így a PRT megítélése is felértékelődött. Nyilvánvaló és látványos volt, hogy jobban mozgékonyabban, dinamikusabban, bátrabban tevékenykedik a tartományon belül. Tehát elindult egyfajta pozitív megítélés.

A Művelési Területért Felelős Parancsnoki (Battle Space Owner) funkció alapjainak lerakása 2008-ban kezdődött, ahogy Vezérőrnagy Úr jelentette, de 2011-ben sikerült véglegesíteni, és SOP-ban, írásba foglalni, hogy egy adott terület művelési és földrajzi határain belül kinek mi a feladata, mi a felelőssége, és a jogköre. Ezt a momentumot fogta meg nagyon kiválóan a PRT 10-11, és remélem csak, hogy a PRT-12 is hozzáadta a maga jobbító részét.

Soha nem fért hozzá kétség, hogy ki a művelési területen a felelős parancsnok. Sem azért mert például létszámban többen voltak a németek, vagy azért mert az amerikaiaknak több pénze volt, sem pedig azért mert a különleges művelési csoportosítók helyzeti előnyben vol-

tak, senkiben fel nem merült a kétség, hogy ki az ISAF reprezentatív, hogy ki a parancsnok. Csak egy nagyon egyszerű példával szeretném illusztrálni.

A német harccsoport parancsnoka, (688 fős kontingens) engedélyt kért tőlem, a Key Leader Engagementre, ha el akart menni például a rendőrfőnökhöz. És ugyanez volt a reakció az afgán vezetők részéről. Tehát ők is tudták, hogy ki az ISAF reprezentatív. Ügyesen, próbálták ezt a kohéziót feltörni, kihasználni egymás ellen a parancsnokokat, de köszönhetően ennek a heti koordinációnak, sőt ha kellett gyakrabban, ezt nem tudták megtenni. Mindenképpen egyfajta hitelesség építés indult el, mind az ISAF mind az afgán lakosság, mind pedig a biztonsági erők vonatkozásában PRT részéről.

Amint jelentettem, elindultak a stabilizációs programok és a CERP(Commanders Emergency Response Project) is elérhető volt. A CERP forrásokat 2010-ben csak az amerikai, illetve az amerikaiak által kijelölt csapatok/nemzetek részére volt elérhető. Ennek az egyik oka az volt, nagyon-nagyon bonyolult volt a források igénylése és felhasználásához szükséges dokumentációs rendszere, a felhasználások igazolása.

Folyamatos pozícionyerés jellemezte 2011-2012-s időszakot. Köszönhetően ennek a felgyorsított műveleti tempónak, és a Battle Space Ownership-nek. Az ISAF együttműködők rá lettek kényszerítve arra, hogy tartsák ezt a regulát. Nem minden esetben működődött ez zökkenőmentesen. Azok az amerikai csapatok, amelyek a mi műveleti területünkön diszlokáltak, ők tartották, de amelyek csak átvonultak, azok sajnos esetenként nem értesítettek bennünket. Ebből nagyon komoly problémák lehettek és lettek is. Például a PRT12-13 váltásakor egy amerikai konvoj, amely áthaladt Baghlan városon, elütött egy gyereket, aki a helyszínen meg is halt. A panasz és vád rögtön hozzánk érkezett, hogy a mi katonáink voltak, és az afgán hatóságok követik a konvojt ami elhagyta a helyszínt és a PRT-ban majd magyarázatot kell adnunk erre a viselkedésre. Biztos voltam benne, hogy nem a mi katonáink voltak, mert ekkor nekünk nem volt feladatunk a járásban. Megkérdeztem a tartományi német és amerikai erőket, hogy ők hajtottak-e végre feladatot az említett térségben, de a válasz mindkét esetben nemleges volt. A helyszínen lincshangulat alakult ki, és ha át kellett volna ezen a városon haladni egy ISAF konvojnak, annak beláthatatlan következményei lettek volna. Hosszú procedúra kezdődött az eset tisztázására, amit a Sipoz ezredes úr első feladatként megörökölt.

Nagyon-nagyon fontosnak tartom továbbá a Key Leader Engagement eredményeket. Tehát ez a PRT vonatkozásában egy kiemelt feladat volt a parancsnok részéről. Ez a tartományi felső vezetéstől származó információt adott az RC NORTH elemzőinek. Ezek az információk összegezték mindazokat a lehetőségeket, várható tevékenységeket, amelyek a tartomány működésére, biztonságára befolyással voltak.

Hasonlóan a Romuluszhoz, én is elkészítettem az elgondolásomat hogy melyek lesznek a fő feladataim, mi lesz a PRT küldetése. Ez egy kritikus momentum a parancsnoki munkának. Vállalható, teljesíthető feladatrendszert kell összeállítani. A túlvállalás és az alulvállalás kockázata egyaránt a hitel és pozícióvesztés. Mikor a korábban említett parancsnoki meghallgatáson jelentettem az elgondolásom, és megkérdeztem a régióparancsnokot, van-e valami további feladatszabása, elvárása a magyar PRT vonatkozásában. Egyetlen rövid mondattal megszabta ezt. És ez a feladatszabás tartalmazta az előző kontingensek munkájának elismerését. A feladat ennyi volt: „**Keep the momentum!**” Vagyis a meglévő szint a minimum!

Úgy gondolom ez is az egyik sikere volt a PRT-nak, hogy teljesíthető, de ugyanakkor értékes célokat kell kitűzni, amit az ISAF is, az afgánok is, és a magyarok is természetesen az előljáró parancsnokság elfogad.

A PRT evolúció a hadszíntéren általában azt jelentette, hogy a katonai komponens súlypontját folyamatosan a civil oldal vette át az újjáépítési csoportoknál a régióba, de ez igaz volt az egész országra. A mi esetünkben ez létszámcsökkentést jelentett. A hadművelleti szemrevételezés után, amit láttam, hogy milyen tempót diktált a 10-es meg a 11-es, úgy véltem, hogy ezzel a további 50 fős létszámcsökkentéssel nem fogom tudni ezt tartani. Ezt abszolválni nagyon nehéz egy parancsnoknak, sőt nagyon nehéz a kontingensnek is, mert eleve egy olyan érzéssel készül, hogy nem fog tudni olyan sikert adni a kontingensnek, mint amilyet szeretne, kontrasztos lesz a különbség a váltás után. De szerencsére ez végül nem így lett. A színvonal nem esett vissza, köszönhetően az itthoni hadművelleti, illetve a vezérkar támogatásának, néhány kulcs beosztás vissza lettek töltve, ami nagyon-nagyon fontos volt a feladatok biztonságos végrehajtása szempontjából.

Milyen kihívásokkal találkoztunk, amikor kérdeztünk? Romulusz beszélt az etnikai összetételről, a konfliktusokról. Ez Baghlanban fokozottan érvényesült, hiszen Tadzsik, Pastu, Üzbég, Hazara és más nemzetiségiek próbálták kihasználni a saját céljaik érdekében a támogatásokat, és nagyon nehéz közöttük arányosan megosztani a rendelkezésre álló szűkös forrásokat, projekteket. Mindenképpen meg kell említeni az azonos etnikumba tartozó törzsi ellentéteket is. Csak egy rövid példával illusztrálnám ezt. Egy reintegrációs program keretében Bay Saqal területére mentünk, hogy a 92-re integrálnak vigyünk valamilyen projektet. Csak etnikai oldalról készültünk problémát megoldani, törzsről nem. Kiderült, hogy faluban két különböző törzs lakik. Amikor befejeztük a tárgyalást, akkor kérdezték a másik törzs képviselői, hogy akkor velünk mi lesz? Ők miért nem kapnak? Mi az oka a diszkriminációnak?

Nagyon vigyázni kellett ezzel a dologgal, mert ezt kétélű fegyver volt. Tehát ha nem kapja meg mind a kettő, akkor egymásnak esnek, és pontosan az ellenkező hatást váltjuk ki, mint amit szeretnénk és persze mi lettünk volna a hibásak. Nem vette volna ki jól magát, ha a PRT indít el egy törzsi háborút.

Abban egy kicsit vitatkoznék a Romolusszal, hogy mindenkivel együtt kell működni maradéktalanul. Vannak időszakok, így pontosítanám, amikor együtt kell működni, de vannak időszakok, amikor váltani kell. a Baghlan-i Jadid-i kormányzó, aki sokáig érdemtelenül kapta az ISAF támogatását, túlpozícionálta magát és próbált nyomást gyakorolni a PRT-ra, mint ISAF képviselőre. Egyszerűen lekerült a kulcsvezetők listájáról. A járásban nagyon sok projektet valósítottunk meg önállóan, de a németekkel is, és nem az ő arcát tettem ezek mögé. Ez elég komoly presztízsveszteség volt számára. Rendőrfőnökét, a Nemzetbiztonsági Hivatal helyi vezetőjét is leváltották, így egyedül maradt. Egy helyi shurán megjegyezte, hogy reméli, hogy visszakerülhet a VIP listára. a rendszer működött.

Lázadók tevékenysége, természeti katasztrófák. Ezek voltak a következő kihívások.

A természeti katasztrófák elég sok és komoly problémát jelentettek. A cunamin és a vulkán kitörésen kívül, minden mással találkoztunk. Indult a lavinákkal, ami blokkolta a Szalanhágót és ezzel a stratégiai fő közlekedési útvonal átjárhatóságot. Ez nem csak a tartományt és a régiót, de az ISAF-t is érintette. A hóolvadást több hónapig tartó áradás, követte majd földrengés sújtotta a tartományt. Ezek mellett további fejfájást okozott a lázadók tevékeny-

sége, az APRP programok a problémái. Gondot, kihívást jelentett a Szalang parancsnokával a Key Leader Engagement, mert ő egyszerűen nem akart az ISAF képviselőkkel szóba állni. Többször lementem hozzá személyesen, de nem volt ott a megbeszélte találkozók. Majd végül panaszos levelet írtam a Munkaügyi Minisztériumba, az ISAF IJC-n keresztül, azután már sokkal együttműködőbb volt.

Transition előkészítés szintén egy nagyon jelentős feladata volt a PRT-nak. Fel kellett készítenünk nem csak a fegyveres szervezeteket (rendőrség, hadsereg Titkosszolgálat) hanem a civil szereplőket is. Beleértve a kormányzati szereplőket, és a lakosságot. Több konferencia, és rendszeres munkaértekezletek levezetésével ez a terület is problémamentesen megoldásra került.

A Tartományi Műveleti Központ (OCCP) validációja is a mi időnkben volt és azt az eredményt hozta, hogy a régió legjobb OCCP-je a baglani.

Mozgásszabadság fenntartása a fő ellátású útvonalakon és a BSO feladatok.

Mivel nyári misszió volt a miénk, várható volt a lázadók téli pihenője után a nyári offenzíva megindítása, az aktivitás fokozása. Pénzzel és friss erővel feltöltve szivárogtak vissza Pakisztánból, és téli rejtékhelyeikről a csoportok, és kezdték meg lázadó tevékenységüket. Az incidens számuk folyamatosan emelkedett, bár egy kicsit megtévesztő ez a dolog.

A magas számú incidens nem azt jelenti, hogy állandóan géppuska tűzbe kellett feladatainkat végrehajtani. Az incidensek egy része bűnözéssel volt kapcsolatos. Főleg a tartálykocsik elleni támadás volt a fő jellemző. A dolog másik oldala, ahogy jelentették az előttem lévő előadók, hogy a magyar PRT, illetve az ISAF csapatok is abban az időben, köszönhetően a PRT és együttműködőik stabilizációs munkájának viszonylag védett státuszban voltak.

Ez hasonló a 2011 és 2012 időszakait összehasonlítva. Azért volt okunk az aggodalomra, és a feladatok tervezésénél minden esetben kiemelt figyelmet kellett fordítani a biztonsági helyzetre. A PRT műveleti központban nem is örültek mikor lecsereéltem az egyik irányt a másikra, mert az információból arra lehetett következtetni, hogy amit terveztünk, azon a részen a biztonsági kockázat túlmegegy az elfogadhatón. Az összes incidens azokra a fő ellátási útvonalakra korlátozódott, amelyeken járnunk kellett, és amelyek biztosították a kereskedelmet, illetve a polgári lakosság részére is a mindennapi használatot. Mindezek mellett a teljesítmény, a PRT részéről nagyon jelentős. Szinte minden másnap, vagy harmadnap közös járóőrzést terveztünk az afgánokkal. Ez sem volt kockázatmentes, mert ők potenciális célpontok voltak. De az afgán fegyveresek is nagyobb biztonságban érezték magukat a közös járóőrzések során.

Ki szeretném emelni mindenképp a harcászati hírszerzők teljesítményét. A misszió végére több mint 120 teljesített feladatuk volt, amit önálló biztosítással a tartomány teljes területén végrehajtottak. Olyan teljesítményt nyújtott ez a csoport, hogy az IJC parancsnoki értekezleten kiemelték a teljesítményt (az IJC jelentéseiben szó szerint olvashattuk a magyar HUMINT, illetve az intel jelentéseket). Ezt az RC NORTH a saját parancsnoki értekezletén ugyancsak kihangsúlyozta.

Kulcs volt a parancsnoki Key Leader Engagement. Ebből is több mint 167 jelentés készült a misszió végéig, amelyek közvetlenül megküldésre kerültek az RC NORTH parancsnokának.

Romulusz beszélt a külső és a belső koordinációról. Egy dolgot szeretnék kiemelni. A belső koordinációt. Minden PRT parancsnok szembesült azzal, hogy volt egy teszt időszak, amikor a belső együttműködők felmérték, hogy most csak kihasználni akarjuk őket, használni akarjuk őket, vagy integrálni akarjuk őket, és mi is biztosítjuk a saját képessége-

inket részükre. Ebből az együttműködésből-ha jól működődött- létrejött egy olyan képesség vagy lehetőség, ami elképesztően komoly befolyásoló tényező lehetett a PRT parancsnok kezében. Egyet megemlítenék a sokból. Az USA Army-val szerveztünk egy stabilizációs tanfolyamot, ők biztosították az előadókat miután elhitték, hogy mi ezt komolyan gondoljuk. Ezek után a USAID felajánlotta, hogy a kormányzói hivatal ellátására folyósított pénz, amely egyfajta büntető-jutalmazó rendszerben működött, hogy ezt a PRT parancsnok javaslata alapján növeli, vagy csökkenti. Attól függően, hogy hogyan értékeljük a tartományi kormányzó tevékenységét. Én személy szerint éltem ezzel a lehetőséggel. Fix 25 ezer dollár maximum hozzájárulást fizettek. A folyósított összeg 18 ezer dollár volt. Ezt javasoltam visszavenni 16 ezer dollárra, amikor katasztrófavédelmi feladatok voltak, és az ANDMA, (aki az afgán hivatalos katasztrófavédelmi szervezet,) mesterségesen táplálta a korrupciót a kormányzó hallgatólagos beleegyezésével. (pl. egy munkagép átlagos 350 dolláros ára 950 dollárra ment fel) Miután és stabilizálódott a helyzet, a hozzájárulás visszament az eredeti szintre. Az együttműködés nagyon jól működött.

Kockázatokat jelentett a távoli járáskor kiesése. Nem volt rá kapacitás.

Folyamatos volt az információ, hogy cserélik a tartományi vezetőket, ami végül meg is valósult, mert a tartományi kormányzót az utolsó napon lecserélték. De ugyan ez a járási vezetők, a Amir GUL többször volt meghallgatáson Karzai elnöknel de mindig visszakerült a kormányzói székbe.

Csapatkivonások. Az előrehozott Transition, az ISAF csapatkivonások érezhető hatással voltak a biztonsági környezet romlására. Az előrehozott Transition komoly kockázatokat jelentett, hiszen ahogy tudjuk, a 6 leginkább „lázadó-fertőzött” járást jelölték transition-re és végre is hajtották.

Sikerek. Természeti katasztrófák kezelése. Nagyon jól visszhangja volt a PRT tevékenységének. ISAF szinten RC NORTH szinten, és a lakosság bizalmát ezzel a kezdeti dolgokkal megnyertük meg. Hiszen mi ott voltunk, és rövid időn belül kézzel fogható segítséget nyújtottunk nekik.

A másik nagy sikerélmény, a reintegrációs programnak a beindítása. Sajnálatos módon az RC NORTH-nál csak Baghlan volt az a tartomány, ahol ez a projekt nem működött. Ez nem csak az ISAF-nek tűnt fel, de a lakosság is nehezményezte. Mivel a reintegráltak szinte semmilyen támogatást nem kaptak a kormányzat részéről, fennállt a veszélye a visszarendeződésnek. A PRT-11 elkezdte beindítani ezt a programot a Bay Saqal-i területen, de ez később tartományi szintre emelkedett. Itt is a kormányzó szerepe volt a kulcs. Sikerült rávenni, hogy kezelje ezt a dolgot a megfelelő szinten, vagy küldöttséget szervez az ISAF Kabulba. Nyár közepére megnyugtatóan beindult a program.

A Romolusz említette a CERP projektek felfuttatását. Mi is több mint 3 millió dollár értékben használtuk ezek a forrásokat. Nagyon jól össze lehetett illeszteni a CIMIC-el, mert a CIMIC források azonnal elérhetőek voltak, ezekből rendeztük az első, gyors lefolyású, de látványos projekteket. Majd a CERP forrásokból finanszíroztuk a nagyobb volumenű stabilizációs programokat. Így az egymásra épülő stabilizációs programok már komoly eredményeket hoztak. Meggyőzték a lakosságot, hogy bízhatnak a PRT-ban, érdemes tartani a biztonságot az adott területen.

Egy másik jellegű probléma is megjelent, amivel előtte nem nagyon találkoztunk, és pillanatok alatt túlnőtt a kompetenciánkon és ISAF szinten is komoly problémát okozott.

Ez volt a Bamiyani incidens, és az Új-Zélandi miniszterelnöki reakció. Az, hogy az Új-Zélandi miniszterelnök a magyarokat okolta a bamiyani katonák haláláért. Hamis információkat, elfogadhatatlan stílusban nyilatkozott a nemzetközi médiában. ahogy ez bekerült a világhíradóba, azonnal izzottak a vonalaink, az RC NORTH és IJC szintekről puhatolóztak, hogyan fog a PRT, de elsősorban Magyarország reagálni. Mert egyszerűen a Bamiyani PRT parancsnok, vagy a miniszterelnöknek a nyilatkozata alapján, egyszerűen kétségbe vonta a hadszíntéri bajtársiasságát a magyar kontingensnek, negatív színben tüntetve fel a magyar PRT tevékenységét, leértékelve az afganisztáni magyar szerepvállalást. A probléma és kezelése megérne egy külön konferenciát. Ami fontos az ügyben. Pár héttel a sajnálatos esemény után az RC NORTH parancsnoka felhívott, hogy fogadnánk-e egy Új Zélandi delegációt hogy tájékozódjanak a baglani helyzetről. A hivatalos indok az NDS-1 való kapcsolatfelvétel volt. Civilek jöttek a központi hírszerző irodából és ezt nem is titkolták. A delegációt a hírszerző iroda műveleti főnöke vezette. Két napig voltak nálunk, tesztelték az állományt, hogyan reagálnak a jelenlétiükre, és komolyan érdeklődtek a baglani biztonsági helyzet iránt. Először a PRT tartott nekik egy 4 órás tájékoztatót, majd az NDS igazgató. A látogatás végén a delegáció vezetője azt mondta, hogy nem gondolták, hogy itt, a PRT közvetlen közelében, és Baglan egyes részein ilyen aktív a lázadó tevékenység. Később a bamiyani PRT parancsnok ismét kezdeményezte a kétoldali kapcsolatok felvételét.

Természetesen problémák is voltak. Mindannyian ismerjük a beragadt külügyminisztériumi középtávú projekteket. Ez nagyon-nagyon problémás volt. Tüntetéssel fenyegettek bennünket. A Jawlaw-i iskola programjának az újra indítása, ami ugyan csak két PRT-n keresztül elhúzódott mire megvalósult. Vallási alapú tüntetések. A Különleges Műveletiek koordinációja és problémát okozó aleggységei. Rövid példa erre. Végrehajtottak Kabulból egy különleges műveleti akciót Baglan város környékén, amiről minket nem tájékoztattak. Majd három nap múlva a Karzai elnök vizsgálóbizottságot küldött a tartományba. Akkor már olyan volt a média visszhangja, hogy ott ISAF helikopterek lőttek szét mindent, és kirabolták az embereket. Bekértek engem a kormányzói hivatalba, hogy akkor, mint ISAF felelős parancsnok magyarazzam el a történetet. Nem tehettem mást, mint közöltem a vizsgálóbizottsággal, hogy a hivatalos választ írásban, RC NOTRH parancsnok jóváhagyásával délután megkapják. A felelőtlen, és engedély nélküli nyilatkozat, vagy tévedés azonnal negatív hatásokat okozott volna régiószinten.

Problémákról, ha beszélünk, mindenképpen meg kell említeni, Gaji-híd, esetét. Ez egy 170 ezer dolláros, CERP projekt volt. Nagyon látványos, nagyon impresszív volt, mindenki örült neki. 10 nappal az átadás után elvitte a víz. Tehát ez nem az a híd volt, amit a Romulusz említett, a tudás hídja, hanem az a híd, amit az afgán vállalkozó rossz helyre épített. 10 év aszály után bele a folyómederbe, és a pillért elmosta a víz. A PRT szakemberei azonnal a helyszínre mentek, felmérték a kárt, és a lehetőségeket. majd pár nap múlva visszamentünk, és biztosítottuk a lakosságot, hogy újjá fogjuk építeni. Hogy mennyire bíztak a helyiek a PRT szavahihetőségében, a legjobban az bizonyítja, hogy semmilyen negatív hírverés ezzel kapcsolatban nem került be a médiába, sem tüntetés, sem más probléma nem lett belőle, újra nomináltuk ezt a projektet, és reményeim szerint ez el is fog készülni.

Szabadság nélküli szolgálatteljesítés. Egyetlen egy dolgot szeretnék hozzáfűzni. Ahogy számoltuk, olyan július körül volt a csúcspont, amikor kezdett az állomány feszült lenni. Ha ekkor ér bennünket egy olyan támadás, aminek áldozata van, akkor nagyon-nagyon nagy

problémát okoz ennek a kohézióknak a megőrzése. Erre különösen oda kellett figyelni. Szükség volt a folyamatos pszichológusra, beszélgetésekre, szűrésekre. A parancsnoki iroda ajtaja is mindig nyitva volt. Tudnia kellett a katonáknak, hogy őket ott emberszámba veszik, ők ott partnerek, figyelünk rájuk, fontos a problémájuk.

Összegzőként el kell mondanom, hogy valamennyi magyar PRT a helyi szokásokat, a vallást, a hagyományokat maximálisan tiszteletbe tartva végezte a feladatát. habár jelentős tűzerő volt a kezünkben soha nem arroganciával léptünk fel a helyiekkel szemben. Határozottságunk nem csúszott át erre a magatartásformára. Átformáltuk a baglani ISAF erőket is erre a hozzáállásra. Úgy értékelem, hogy nem csak a PRT 12-nek, de valamennyi PRT-nak a tevékenysége igenis érték teremtő, amire büszkék lehetünk, ami szakmai szempontból az épülésünket szolgálta. Új képességek birtokosai lettünk. Magabiztosan mozgunk a műveleti területeken. Ha a civil fejlesztési szakemberek meg is kritizálják a katonákat és nem látják eredményesnek ezt a munkát, erre csak azt tudom mondani, hogy a lehetőségeink szerint a legjobb teljesítményt adtuk. Vajon a civilek, ha nekik kellett volna a katonai feladatokat megoldani, közel hét év után el tudnák ugyanezt mondani?

Ha megkérdeznék tőlem, személy szerint, azonnal elindulnék újra egy ilyen feladatra.

